

Pareto leeft, vooral onder rijke mensen!

Auteur(s):

Cramer, J.S.
Emeritus-hoog-leraar, Universiteit van Amsterdam.

Verschenen in:

ESB, 83e jaargang, nr. 4136, pagina 63, 23 januari 1998

Rubriek:

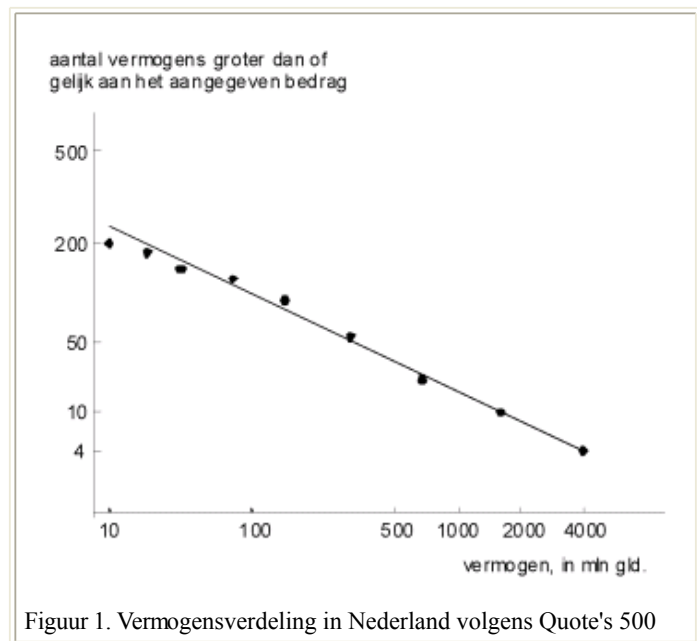
Statistiek

Trefwoord(en):

inkomensverdeling

Hoe ziet de vermogensverdeling in Nederland er uit?

Zoek een paar keer achter elkaar een behoorlijk hoog inkomen, en bepaal het aantal inkomens groter dan dat; neem logaritmen van beide grootheden en zet ze tegen elkaar af. Steevast krijg je een dalende, prachtige rechte lijn. Deze Wet van Pareto gaat ook op voor vermogens, zelfs voor de '500 rijkste mensen van Nederland' van het maandblad Quote ('van miljonairs voor miljonairs') zoals in [figuur 1](#) is aangegeven. Onderaan staan op de horizontale as bedragen, van klein naar groot; verticaal staat bij ieder bedrag hoeveel vermogens zo groot of nog groter zijn. Bij het eerste punt, links bovenaan, zijn dat er 500, want het hoort bij het geringste vermogen van de lijst (*f* 20 mln), en het laatste punt, rechts onderaan, hoort bij het vermogen van Freddy Heineken van *f* 4 mrd; er zijn vier Nederlanders (met inbegrip van Heineken) die zoveel of nog meer bezitten.

De punten liggen heel aardig op een rechte lijn, behalve in het begin. Vooral het eerste punt is te laag, alsof er meer mensen zijn met een vermogen van even boven de *f* 20 mln die niet op de lijst staan. Vermoedelijk is dat ook zo; Quote werkt van boven af, en men is bij 500 opgehouden omdat dat zo'n mooi rond getal is.

Vermogen versus inkomen

De helling van de rechte is voor de vermogens van Quote erg flauw, zeker in vergelijking met andere grootheden. Voor inkomens is de helling doorgaans zowat -2, voor de vermogens volgens de belasting uit de Vermogensstatistiek van het CBS -1,7. Voor de vermogens van Quote is de hellingshoek slechts -1. Het aantal mensen dat nog meer verdient neemt snel af als je in de hogere inkomens terecht komt, maar dat genoeg smaken vermogenden niet. Iemand heeft bijvoorbeeld met veel sappelen 150 miljoen bij elkaar gespaard, toch een heel aardig bedrag, en leest dan in Quote dat hij daarmee op plaats 97 staat. Er zijn nog bijna honderd grotere vermogens! En de troostrijke gedachte dat die andere vermogens toch wel niet veel groter zullen zijn, gaat niet op: er zijn er nog tachtig boven de *f* 200 mln, zelfs nog veertig boven de *f* 400 mln.

Dit verschil met andere verdelingen komt door de aard van Quote's lijst. Het is geen lijst van rijke Nederlanders, maar van grote vermogens, niet volledig - dat staat er ook bij - en met een sterke oververtegenwoordiging van de vermogens van bekende Nederlanders uit het zakenleven waar de meerderheidsbelangen, aandelenpakketten en overnamesommen bekend zijn. Bij de heel grote bedragen is het

vaak een familievermogen, belegd in een familie-bedrijf; dat vermogen is nog wel onverdeeld bijeen, maar het behoort toe aan een aantal rechthebbenden, soms aan zeer velen.

Ook als de rijken ieder jaar nog rijker worden, zoals velen menen, blijft de verdeling van de rijkdom zo ongeveer op dezelfde plaats, onder meer als gevolg van de voortdurende herverdeling door de opeenvolging van generaties. Wie rijk is kan zijn inkomen of vermogen wel naar België of Spanje overmaken, maar niet naar het hiernamaals. Overlijdt iemand, of gaat hij met pensioen, dan gaat zijn hoge inkomen niet vanzelf over naar een ander. Van een zeer groot vermogen blijven bij vererving echter in ieder geval een paar grote vermogens over. Familievermogens in het zakenleven kunnen generaties lang onverdeeld bijeen blijven. Dit verklaart vermoedelijk voor een groot deel de verschillen in Pareto's helling.

Een helling van vrijwel min één kan betekenen dat de onderliggende verdeling (waaruit de 500 van Quote een steekproef vormen) geen eindig gemiddelde heeft. Voorbij het grootste vermogen zou er tenminste nog een moeten zijn dat alle andere overtreft. Als onze interpretatie opgaat zou dat vermogen moeten toebehoren aan een familie die haar vermogen heel veel generaties bijeen heeft gehouden en het niet door normale vererving laat verwateren. Misschien zal Quote volgend jaar met minder schroom over deze familie schrijven dan deze keer...